

Ssy-li spěval,
Pilnje dželal,
Strovja eže
Sswójbný statok,
A twój živjatok
Srđný je.

Sa slav sprózny
Napoj mózny
Luboscž ma;
Bóh pał živerny
Psches spať měrny
Cžerstwoſcz da.



Njech ty spěvajch,
Sswérnje dželash
Wýchedne dny;
Džen pał živjath,
Duschi dath,
Wotpocžn ty.

S njebež mana
Njech cži khmana
Živnoſcz je;
Živa woda,
Kž Bóh poda,
Wolſchew cže!
F.

Serbiske njedželske lopjeno.

Wudawa ſo kózdu ſobotu w Gsmolerjez kuihiežiſchčerni w Budyschinje a je tam ſa ſchtwörtlētnu pſchedplatu 40 np. doſtacž.

Invocavit.

2. Kor. 6, 1.

My napominam⁹ waš pał, jaſo ſobupomožnikow, ſo býſhcze hnadu Božu podarmo njebrali.

Podarmo! Kaf wjele ſrudoby, rudženja a staroſče njelezi w tutym jejinckim ſłowje! Něchtó je w najwjetſhim strasche ſo tepticž; wot brjoha jemu powjas pschicžiſnu; wón ſo jeho pschimnje a hžo jeho bliže ſo brjohej czahnu; ale ruča ſczeſtpje a powjas puſhcži; wſchitzy na měſtno hladaju, hdžez bě njebožowny poſledni krócz widžecž, njeje-li ſnanu tola žaneho ſkleda wo nim; hžubina je jeho pózrjela a cži, kotſiz chžychu jeho wumóz, dyrbja na poſledku želiwje ſdychnycž: naſhe prožowanje bě podarmo. Njeje to ſrudnje? Tam džecžo pobožneju a ſprawneju starscheju na hréſchny pucž a do ſtracha czasneho a wěczneho ſkaženja pschindže; kħutnoſcz nana a luboſcz macžerje ſpyta ſabkudženemu džescžu hiſhcze pſches poſlednje napominanje na prawy pucž dopomhacž; ſkoro ſo ſda, jaſo chžyl ſo poſledni poſpýt radžicž, jaſo chžylo džecžo do ſo hicž — duž ſo starschimaj wutorhnje, naſminaze ſłowa, kotrež ſo hžo jeho wutroby jimachu, wottſchaže a ſchwatkom ſo na ſwój hréſchny pucž wrózgi; žaloſežo a ruzy ſamajo starschej ſkoržitaj: wſchitko bě podarmo. Njeje to ſrudnje? Tam ſo čłowjek ſwojemu Bohu pſhezo bóle wozuſbiſe, pał, ſo tež ſwonkownje do hroſnych njeſhmantrow ſapadnje, pał, ſo njeſmjerſna duscha pſchi ſwonkownej cžeknoſczi ſo pſhezo hžubje do ſachodnych, ſenſtich kublow podnórja. Bóh jemu ſe

ſwojim evangelijom, ſ pſchipowjedanjom wo wujednanju pſches uajwjetſhi wopor ſwojeje luboſcze bliſko ſtupi, kaž mózne hrimanje jemu praſchenje napschecžiwo klineži: Njechahach dha wěricž, ſo ma Bóh tež tebje ſubo, ſo cže tež tebje ſbóžneho ſežiniež? To jemu ſ wutrobje dže, hžo je na tym, ſo Božu hnadu ſapschimnje; ale wón wumozęſku ruku prieč ſtoři a — wón je Božu hnadu podarmo bral. Podarmo — w tutym ſłowje ſo hžubina ſkaženja pſched nami wotewrja.

Teho dla ſedžbuſ na tute kħutne jaſoſchtolske ſłowo: „My napominam⁹ waſ, ſo býſhcze hnadu Božu podarmo njebrali.“ Kaf pſchecželnje ſo nam Boža hnada pſchiblžuje! Mjes pohanami je tak někotry měnił, ſo móže pſchihilenje ſwojich pſchibohow ſebi jenož ſ wulkimi woporami dobycž; ſamowólnje ſu ſebi najžaſloſniſche cžwile pſchihotowali, ſo býchu ſwojich wumyſlenych bohow ſebi ſwólnych ſežinili. Ně, pſches prožypolne ſkutki ani pſches hórké bohoſče ſebi Božu hnadu njemóžesch dobycž. Kaž w tamnym kražnym pſchirunaju nan ſhubjeneho ſyna ſo domoj wrózazeho hžo ſ dalota wuhlada, jemu napschecžiwo bězeſche, jemu wokoło ſchiſe padže a jeho wokoſcha: tak Bóh hréſchniſej ſe ſwojej hnadu napschecžiwo pſchindže. Bohu je radoſcz a wjeſele naſh wuſhyshecz a nam pomhacž, kaž je to hžo profeta Jesaias, kotrehož ſłowa tež Pawoł tu trjeba, wuprajil: Ja ſym cže w ſpodobnym čaſzu wuſhyschal a ſym cži w tym dnju teho ſboža pomhal.

Cžaſ, hdžez móže Bóh čłowjeka, kotryž ſo ſ proſtiwu na njeho wobroži, wuſhyshecz, rěka ſpodobny čaſ; džen,

hdzež móže šhubjeneho hréšnika wumóz, rěka džen̄ ſboža. Niz jako by Bóh wožebity čaſ poſtaſil, hdzež próſtwy wužlyſcha, a čaſ, hdzež to nječini. Ně, po jeho radze a woli njeje dnjow ſboža pódla dnjow njeboža, wón je pschezo połny hnady a ſmilnoſež; ale my psches ſwoju tórnosež dokonjamy, ſo žaneho wužlyſchenja a ſboža nje-dostanjemy, dokelž mjenujzy pschezo ſaſo wotſtorfujemy, ſo zyſe ſa wéru a požluſhnoſež roſbudžic̄. Teho dla naſ Bože ſłowo napomina: Džen̄ha, hdyz jeho hłob ſlyſhiež, njeſtviſerdžic̄ ſwoju wutrobu! A Pawoł tu praji: Hlaj, něk je tón prawy ſpodobny čaſ; hlaj, něk je tón džen̄ teho ſboža. Luby ſtcheczijano, ſbóžna hnada Boža je ſhadžala wſchitkim cžlowjekam, tež tebi, ty móžes hſbožny býc̄. Cžeho dla cžesčh ty to hafle jutſje, cžeho dla niz džen̄ha, na tuthym dnju ſboža? Boža hnada je tak pschezelniwa, mož ty to psches wutrobu pschinjeſc̄, ju wotſorciſc̄?

Ale podarmo je Božu hnadu brał niz jeno tón, kotrež je tu ſaſo a ſaſo poſkieženu pschezo ſ nowa wotpoſkaſal, ale tež tón, kotrež ſo njeje prózwał, ſwoje powołanie a wuſwolenje twjerde ſežiniež. Judasch je ſ Jeſužom ſ ruku w ſchilli macžał a bu tola džeczo ſkaſzenja; tamny hóſc̄ je ſa kralowym blidom ſedžał a bu tola do najhlubſcheje cžemnocy won ezižnjeny, dokelž njeſeſche kwažneje drasty; Jeſuž wo tajkich rěc̄, kiž běchu halosy winoweho pjeňka, a tola buchu přjec̄ ezižnjeni a dyrbja ſo ſpalic̄! Schtóż ma wuſchi požluchac̄, tón požluchaj: ſo býſhče hnadu Božu podarmo njebrali! Teho dla, ſo by nědy Božu hnadu měl, jeje hiſhče na pschezo nimasch. Wſchědnie masch ſebi ju wuprokyž, wſchědnie ſ nowa ſapſhimyč. Kaž wſchědnie ſe ſchtwórtę próſtwu prožymy: naſch wſchědny khleb daj nam džen̄ha, ſo býchmy ſ džakom ſwój wſchědny khleb ſ ſebi brali, tak mamy tež pschezo ſaſo prožyc̄ wo khleb žiwenja, ſo dobre do naſ plodži a ſ njebežkam naſ wodži.

Wudžerž tu,
Zion, wudžerž ſwérnoſež tu;
Njebudž ſiſke, ſběhn̄ ſo ſpěchňje,
Skoro pschińdžesch ſ dobytku;
Sběhn̄ ſo, wostaj wſchitko hréſhne!
Zion, we tym ſmijertnym bědženju
Wudžerž tu!

Kuſeje, jeno niz podarmo! Hamjeń.

Pucžowanje po Božim piſmje

abo
ſajle myſzle nadendžech, Bože ſłowo čítajo.

Podawa ſwérny čitař „Pomhaj Bóh-a“.

1. Inhi Moſzaſkowe, 32. ſtar

(Poſtracžowanje.)

Tak mjeſeſche ſo ſ tuthym prastarym waschnjom (niz ſ poſtajenym ſakonjom) wopomnjeſe na tutón podawku ſakhowac̄, hdzež je ſ wózom iſraelſki narod ſam wužwjeſzene mjenou doſtaſl.

So ſakubej tež dale hiſhče ſe ſwojim předawſchim mjenom narjeknu, a ſamemu narodej čaſto w ſwiatocžnej rěc̄ ſo „Takub“ narjeknu, hdyz ſo tola Abrahamej, hdyz bě Bóh jemu takle narjekl, žeſte wjazh Abram njerěka, wukhadža ſ teho, ſo mjenou Abram ſe žanym wěſhczathym podawkom ſ jeho žiwenja njeſwižuje, ale ſo bě to čežkne mjenou; w leſeži teho, kotrež druheho ſa pјatu hrabnje, ſjewi ſo, ſak Bóh wſcho wodži a ſakhowa, hdyz je tež ſ cžlowíſkim hréchom ſměſhane.

Tutón podawku ſ Takuboweho žiwenja runa ſo ſ tamnym podawkom na horje Morija ſ Abrahamoweho žiwenja. Niz traſch jeniczki ras je iſrael Bóha pschemohl: ſo ſo jemu mjenou naſtajne ſpožci, ſjewi nam, ſo mamy tu ſpožatku wobſtajneho

wobſhada ſ Bohom, ſo je ſakub nowy ſchodziſt dozpił, ſo je tute dobyče ſe ſpožatkom ſa dolhi rjad ſledowazych, kotrež běchu ſe ſwojimi kthochorkami hžo ſ tuthym prénim wobjate, a kotrež mjeſachu je ſa podložk.

Sa dwójzy ſydom ſakubowych ſlužobnych lét w Kanaejskej je ſo iſrael po cžele narodžil, w tamnej nozy, hdzež je ſo ſakub ſa ſabokom ſ Jeſhovu bědžil, je ſo iſrael duchownje narodžil. Płód ſ tuteho bědženja njebeſe niz jenož mjenou ſa staroſakowiski lud Boži, ale ſ dobow ſ mjenom tež ſaloženje wſchego jeho najſuſtſkowniſcheho waſchnja a Bójskego ſakonja ſa jeho ſtawijn. Iſraelowe waſchnje je wužwjeſzene po wſchědnoſeži, wužwjeſzene ſ tým, ſo iſrael wožrjedž Božego hněwa nad hréchom, ſ kotrež je wſchědnoſež womaſana, ſ modleſkej mozu ſ wéry Božu žohno-wazu hnady frucze ſapſhimuje, kotrež ſo tajfa wſchědnoſež ſpodoſa. A ſakon ſa iſraelſke ſtawijn je tón, ſo pschińdže Jeſhova ſtajnje a ſtajnje ſaſo ſe ſudnikom nad iſraelom, ſo drje iſrael wužath a wužvety ſ jeho ſudženjow wuñdže, tola ſtajnje tak, ſo je ſamopaſhnoſež jeho býdra hnuta. Iſrael njeſobhywa, jako druhe narody; Iſrael dobywa hafle pschewinjwſki plakajzy a prožhizy Bóha; ſtajnje je ſpoſnajomne, ſo njeje ſe ſwoje mozu, ale ſo je jeniczky psches Božu hnady ſ dobywarjom bylo.

Kak doſpolnje hinaſche je bědženje, kotrež w nowym ſakonju bědženju ſakubowemu pschi ſaboku porunjo ſteji: bědženje Geth-ſemanejske! Tam bědži ſo tón, kotrež je Abrahamowe ſymjo na wjerechu doſpolnoſež, ſ wulkim wołañjom a ſe ſylsam (Hebr. 5, 7) ſ Bohom; jemu paſ ſo niz jenož ſame býdro wuwinje, ně, wón ma ſo ſložowac̄ a je ſwóliny, ſo by ſmijertny napoj wupiſ, a ſo by mrežazy nad Božim hněwom dobywał a ſo by ſ morwych wužchol ſa preñjeho narodženeho. Tu njeſeſche ſo jenož ſame wſchědne wužwjeſzic̄, ale tu mjeſeſche ſo wſchědne ſ nowa narodžic̄ psches ſmijerc̄. Tu njeſeſche ſo jenož žohnowanje preñjeho naroda dozpjec̄, nad kotrež měl ſo wužwjeſzony narod ſaložic̄, ale tu mjeſeſche ſo preñjotne žohnowanje něhdy ſ hréchom ſhubjene ſ nowa dobycz ſa ſpožatku ſa cžlowjefwo ſ uowa narodžene, a Boža prawdoſež njeſeſche ſo předn puschcjeſe, doniž njebyhcu raňſche ſera ſ hnady ſwitale a ſkónečko ſuboſeže ſeſthadžalo. Dokonjane je! Sſlónzo, ſakubej ſa Pnielom ſeſthadžaze, ma ſi napſhczá ſkadhžaze ſlónzo nježelskeho ranja, jako ſbóžnik ſ morwych ſtanu!

Star 33.

Šakubowe wujednanje ſ Eſawom.

I. 1—16. Bóh je ſ ſakubom wujednau; ſakub ma nowe mjenou. Bóh ſwiedže, ſo Eſawowa dobrociwoſež wotzueſi, a ſo wón tak ſakubej wodawa, a ſo ponižne jemu poſkiežene daru pschijimuje. ſakub paſ njeſwoli, a to ſ mudroſežu a ſwiatej wobhlađniwoſežu do teho, ſo by bliſko pschi ſwojim džinwim bratu bydlil, kotrež njeſeſche ſ nim w Kanaejskim kraju bydliež, a kotrež njebe ſakfi, ſo mož ſohnowanje w jeho narodze ſakhowac̄.

1. ſakub pschiſchedſhi ſ ſwojim ſtadłam, ſo by ſ nim dale pucžowal, poſběhny ſwojej wocži, a widoſiſche, a hlej, jeho bratr Eſaw pschiſzahn̄ a ſchthri ſta mužow ſ nim, wo kotrež běchu jemu jeho pôzli ſowjedžili. A wón roſdželi, njebojesche ſo tež wjazh ſe ſtyſknej bojoſežu jako wczera, dha tola hiſhče ſe ſetkanje pschezo hiſhče ſe ſetkanje wſchakowajzy, ſwoje džecži ſ Leji (Rubena, Simeona, Lewija, Judu, Iſaschara, Sebulona a Dini) a ſ Raheli (Iſofea) a ſ woběmaj džowkomaj (ſ Bilh: Dana a Naphtalija, a ſ Gilpje: Gada a Aſſera);

2. A poſtaſi, rjad, kotrež mjeſachu w jeho wutrobje, ſa-wróciwiſchi džowzy a jeju džecži doprědka, a potom Leji ſ jeje džecžimi, a Rahelu ſ Iſofem do poſledka, ſo by jeho najdrožſhi poſkład Eſawowy hněw hafle na poſleſku ſpóžerał abo ſo jeho traſch ſylo ſminyl, hdyz je mjes tym trochu ſo ſměrował.

3. A wón, ſo by jako ſwójba ſhowa ſwojich ſe ſwojim žiwenjom ſakita, džesche ſam psched nimi, a hdyz běſche ſo nje-pſcheczelski čah doſež pschiblizil, poſhileſche ſo ſydom króč ſ ſemi, doniž ſ ſwojenn bratrej njeſchiudže.

(Poſtracžowanje.)

W o m l o d ž a z a ſ t u d ž e ū.

Eſoujena baſla.

Běſhtaj něhdy ſtaraj mandželskaj, ſuriij a Hana. Schthrzec̄ ſe ſtajnje ſe ſpožatkom ſa dolhi rjad ſledowazych, kotrež běchu ſe ſwojimi kthochorkami hžo ſ tuthym prénim wobjate, a kotrež mjeſachu je ſa podložk.

S výšoje starobu píščiúdžechu pak tež bědy a týschnoſeže
k nimaj, wožebje k mužej, na wopht, a tehdy běſche jeju vježole
woblicžo husto doſčez tež poſhmurjene, a k wschemu temu ſac̄mi-
ſchnej ſo Žurjowej wocži džen a bóle. Teho dla njemóžesche tež
vjazh ſwoju ſlužbu ſastaracž. Sa hajnika běſche ſlužil ſvoje
žive dny na wulkim Mužakowſkim kuble. Tola ſchto chzesch ſebi
ſ hajnikom, fotryž cži na ſto ſrocžel njemóže roſdželicž, ſchto je
ſornik a ſchto ſornia? Sso wě, Mužakowſke knježtvo běſche ſo
poſtaralo, ſo hajnik dužy na wumjeňk ſlěbornu medalju doſta. Sa
wumjeňk pak běſche jemu khěžku píšchi holi píšchipofaſalo, doſelž mě-
jesche w hajníkowni nětfole jeho naſlěduif bydlicž. Tón pak běſche
ſ dobov mandželski hajnikez jenicžfeje džomki. Tak njemóžesche ſo
starý na wumjeňk pôžlaný hajnik na ſurowy wožud hórfchicž.
Pjecža 60lětny běſche hiſcheče živeho ducha; tak běchu jeho hórfko
ſranili, ſo mějesche nětfole bjes wole ſeníka paſcž; ſvojej dobro-
cživej, ſcžerpliwej mandželskej wuſkorži ſo husto doſčez ſi hórfimi
ſlowami. Sedžesche-li píſched wjecžvrom na ſawžy píſched khěž-
nými durjemi, wuhlada džiwinu, pak wona ſi hole na ſuku, ſi me-
ſacžkom poživěčenu, píščiúdže. Tehdy njeměnjesche hinač, ſo chze
tuta ſměrnu ſvěrina, tak bliſko píšchi nim na paſtwje khodžaza, jeho
ſa blaſna měcz, doſelž derje ſnajesche, ſo je píſched jeho fulku wu-
ſhowana. Wožebje tehdy, hdyž jelenje ſaſlobjenie na ſo khodža a
hdyž w nožy džiwinje po holi ruja, njemóžesche do mlodesho ranja
wuſhuhež. Nikomu ſo njewiſnawſhi, cžcho dla je ſtajnje huěwui,
ſkoržesche jenož na ſvoje drjenje w ſtawach. Tehdy, hdyž běſche
w ſurowje ſymnej, wichorojtej nožy na paduchow ſakal, fotriž do
knježeho drjewa khodžachu, a pôdla tež na jelenja abo ſorniu ſo
ſaměrichu, běſche ſebi ſam po drjenje pobyl. Tež na žoldk mě-
jesche husto ſkoržicž, fotryž by ſa mlode lěta móhl rjez famuſchki
píſchetlaſ. Nětko pak žoldk wſchědnie tak ſſiwlęſche, ſo drje ſo ža-
dyn wobjed njebi miňl, po fotrymž njebi starý hajnik na ſwoju
Hanu ſwaril, ſo njebě prawje a derje warila a pjeſla.

Stara Žana drje by tež mohla wjele sforžicž, wschaſo tež ju běchu lětka potuliše. Wona pak měnjesche tak: doſcž je, hdvž w starém mandželstwje jedyn mandželskí stajnje sforži a ſkiwli, ſchto by bylo, hdvž bhjchtaj wobaj chzylōj tak cžinicž? Wona wschaf měnjesche tež stajnje dobre a wiſpytowane žalbicžki a wodžicžki w domje, ſi fotrýmijž ſebi nijsche a wjetſche bědnoscze stajnje ſahna, ſo móžesche ſo stajnje wo mandželskeho, wschědnie ſdylcho-wazeho a ſkiwlazeho a druhdy tež ſelazeho, poſtaracž.

* * *

Tak ſedžeschtaj wobaj staraj čłowjefaj něhdý naſymu pſched
wjeczrom pſched durjemi; ſchla, ſ fotrejež běſchtaj wjeczeriałoj,
ſtejſche hiſchcze pſched nimaj na blidze. Hania mějſche nohajzu
w rukomaj; wſchaſo njemóžesche ženje ſwojemu ſurjej doſcz ſchě-
rofe a doſcz czople nohajzy ſa jeho wot drjenja ſaczeſkej noſy
naſchtrhfwacž. Hanſ by ſo pſchi ſhachſach na ſawku lehnył,
a mějſche noſy do czopleje fonjaſeje pſachth ſawitej. ſurjo pa-
chaſche módrojte mróczele do powětra, runjež ſo to Hanje nje-
ſubjefche. Dvfelž běchu jeho boſoſče nětko trochu wopuscheſile,
dha by drje móhł ſo ſwojego žiwjenja wjeſzelicž, njebyli ſo na
to ſwucžil a ſ tym ſwoju wutrobu ſtwjerdył, ſo ma na ſtajnje
ſo ſa njeſpoſojneho měcž.

Tehdy wuhladaſchtaj na puc̄tu pschi ſeſtu jěſdnu, ſchwižnu žónſku w blyſchežatym na ſlěbro wodžecžu, ſi klobucžkom ſi doſhim bělým pjerom na jaſných, fudžerawych wloſzach. Sa njej na mlókobělým muſu jěchaſche hólz, dracézeny faž konjažy pachol. Kjana žónſka, ſastawſchi psched ſtareho hajnífowym domom a ſkočimſchi ſi konja, pschiſtupi ſi psheczelnym woblicžom ſi starýmaj mandželſtimaj.

„Dobry wjecžor tež wamaj!” saręcza. „Szym bludnicžka
Kężejawka; szym pſchischa, so bých pohladała, fakt ſo wamaj plecze.
Pſched wjele lětami, hdvž běſche ſo Žurij narodžił, ſtejach pſchi
jeho kolebzły; jeho Luba macz, ſ fotrejž běch ſpſcheczelena, běſche
mje pſchepróbyła, so bých kmótsila jeje jenicžfemu ſyntkej. Kmó-
trinj dar szym jemu tehdy ſawjaſała: papjerku ſe ſapišanjom na-
ſbože. Nětko, hdvž je ſo tež jemu živjenje naſhiliło, bých po-
hlađala, fakt je ſo jemu moja dobra wola ſkručiła.”

Stary ſtwoju čapku ſejmowawschi njemóžesche stanycz, dofeſz
jeho ſ nowa w nosy hroſnje drějesche a ſchczipasche. Stara haj-
niſez macz paſ běſche wſcha naſtróžena do iſtwy dobežala, ſo by
najfhmaniſchi ſtol won donjeſbla pſched durje. Se ſchórzuchom jón
wutrěwschi poſtaji jón, ſo by ſko woſkebny woyht na njón poſkndnbl.

„Hlejče, lubšča fmótra“, farčeža starý hajník, „šama mohla-

dacze, kaf ſo mi plecze: bym starý, bym bědný, njenóžu ani ſam
zebi pomhac̄, wot hłowý hac̄ f nohomaj čwiluja mje khoroscze
a bědnoscze, bym taž dżec̄zatko w kolebzy: ſchſlic̄za miloka je ſa-
mije jenieczzy fhmana jědž. Źivjenje, fotrež chzyscze mi wobſbo-
žiež, ſakliwam wſchědnie ſto krócz; ſrudnych lět, fotrež mi pſchichod-
trach hiscze lubi, bñch ſo lubjerad ſminyl, bñch=li je mohk ja-
měnic̄ na jenieczke lětko ſwojeje młodneje młodoscze."

„Ej, Ŝurjo“, sarjektny bludniczka Ŝežejawka, a je ſzizu do ſchfkę hrabajzy a drjebjeńfi fhleba ſ tuczneho mloka czahajzy powiedasche dale: „Tajfele mlóko njeje czi ničo hlupeho; fakt moħł drje je ſazpjecz, hdvž móžesch je ſ meroń a ſ pofojvm psched czi- chim wjednorom ſe ſtwojej mandżelskej ſebi ſeħlvdžicż dacż. Wjeho fhmane na ſemi ſo nēħdy minje, a tón ma pschicżinu, ſtwoje ſboże fhivalicż a na nje ſo hordžicż, fotrhyž móže wobrocżizy ſo pohladacż na dolhe žiwjenje, pschene ſe ſprawnym dżelom a wje- þelom bjeſe wſchego porofa. Mi ſo ſda, tebje njejku podeschle ani hórke woħudi, ani hrēschne fabludženja, fy li tež ſhoničż a woptacż měl, faž fóždy ſmijertny čłowjek, ſo ſo ſtajnje wotmě- njuja ſubosne dny ſe ſrudnijni. Njedħrbjało tebi wježela ſabatva bheż, nětfo, hdvž tebje bědnoscze, ſe ċtarobu ſwiedżene, na ſtol pschikowaju, hdvž pomjatf wobnowja prjedawſche, nětfo ja tebje minijene dny, hdvž fy kniežiļ jafo kral nad lěznej ſwěrinje, fy li tež nětfo měl ſo ſtwojeho tréna wſdacż.“

„Rjane mi knježtvo, hdvž knježiſch nad ſkludnej ſwěrinje! ſamorkota ſtarh. „Swoju fožu mohl ſebi ſdrěcž ſ huěwom, po-myſliwſhi ſebi, fakt wſchědnje je ſo mi žiwjenje minylo, fakt ſvym ſivoje mlode možy w tutej ſamotuſeži pſcheparał ſe wſchědnym džělom, mjes tym ſo druſy pſchephodža ſwět, ſo bědža ſe iſtrachovani a wuńdu ſe ſławnym dobyczom. Čzi drje, ſuſi ſo ſestarili a ſechědžiwiſi, radži ſpominaja na ſivoje ſutki, na zuſe fraje, fo-trež ſu pſchephodžili, na morjo, po fotrymž ſu pojěſdžili, na lu-bnych pſchecželow, fotrýchž ſu hdžežfuliž nadeschli. Ša pak — nó haj wſchaf, moja mandželska je ſo ſwěrnje fe mini měla, a prawda je, ſi ſuboſežu ſvym ſebi ju wſaſ. Ale to wſchaf tež njebeň uicžo murjadneho, wſchafo ſmój ſo lědma ſeſnaſoj i mlodym pachołom a ſi ſuboſnej holežku, a tak drje ſo ſe ſemje minjemoj, ujeſpóſtaſi, fakt ma ſo ſe ſeimſini žiwjenjom, a ſmijercž budže nam witany towařſch, wuſwobodžazh naju wot drjenja w ſtawach a wſcheje ſlaboſeže w ſtarym žoldfu.“

Qubosnje ſo pořiměňkotajo běſche bludnička Kczějawička pořluchała, ſchto ſtarý jej povjeda; ſkúnežnje ſarěcža wona tafle: „Tak dha ty měniſch, ſo njejší ſivoje měrue ſvože nadefchol? So by ſebi ſ molom mudriſcho ſaradžil, mohł-li hiſhcze raſ womłodžicž, a njetrjebał-li džeń wote dnja pořluchacž, kaſ lěb ſchumi? Nó, ſ temu wſchaf móžu czi dopomhacž. Chzylá pak jenicžžy ſnacž, hacž ſebi twoja ſhana runje tak myſli, kaž ty, a hacž by ſo ſavjeſzelila, mohla woſpjet bhež ſtara ſydomnacže lět, a jaſo tak nežna a ſuboſna, jaſo bě tehdy, hdyž ſu ſo ſ njej ſeſnał?“

„O hnadna mi bludniczka Kczejawka“, sychny stará, „to chróble mi njenaczní tola! Ssym wjcha spofojena s tutym jenym živjenjom, fotrež ſu, kaž by praſila, pſchewodžale próz̄ a bědnoscze a roboty a wſchēdne a wſchelakore bołosze a mnohe wjeſela we wutrobje. Tſi džeczatka je Bóh mi wobradžil; prěnje njebeš wſchaf žiwe, kaž Bóh jemu kaſasche, je wuſchle do ſwěta, je tam wumrješe ſe ſkaženej duſchu, njevěm ani, hdže ſu je poſhowali. Tola Bóh buď jemu hnadny něhdý na ſudny džen! Ssym, fotrež bym jeho dla wuronila, ně, woſpjet je njechała pſakac̄. A jeho bratra, kaf kražny běſche wón tola mi pachol, a kaf jeho dýrbjachmoj ſahe poſhowac̄ do ſyreje ſemje, jeho, naju wjeſele a radoſc̄; něžna běſche wón tehdy mi roſtlinu; ſurowe ſymſke wětry, po holi wujaze, njebečhu ſa njeho, Pomyslach ſebi, ſo hórfu ſrudobu wo njeho njeſchewinu, tola poſdže je mi Bóh hiſchcze holežku a ſ njei telko radoſc̄ow a wjeſela wobradžil. Tak je ſo mi po jeho woli doſc̄ ſubeho a doſc̄ ſrudobu doſtało; pſcheju ſebi jeniežzy hiſchcze telko mozow wot Boha, ſo mohla něhdý ſwojemu Žurjej wočzi ſańdželic̄. Byli mje Bóh do njeho ſe ſemje wotwołał, bylo to pſchežurowa hórfosze ſa njeho, ſam wſchaf njevě, kaf by ſebi pomhał. So bych hiſchcze raſ womlodžila, to wſchaf ſo mi njeſechze. Hiſchcze raſ tajke hodžiny, wutrobu mi pinaze, kaž tehdy pſchi ſmjeronym ložu ſwojeho ſynka, ně, te njechała ſaſo pſchec̄erpic̄, a wſchē wjeſela a radoſcze druhého živjenja njemohle mi tule hórfosze ſpoſojic̄.“

„Měj dha ſo rjenje“, džesche bludnicžfa Kcžejawfa poſta-
nijwschi. „Kóždemu njech ſo doſtanje po ſtvojich pſchecžach. Tu,
w tuthm bólczfu“ — to prajiwſchi, wuczeže ſlěborny bólczk, —

„je fuſlařſta brěcžka; ſ njeho wupij, doniž ſo na nýzny měr po-
daſch, tſi frjepki ſ wódneje ſchleízhy. Wó ſtrjedž nozv ſhoniſch
daſſche a pſchifhadžesčh potom ſ wonkodžazej ſtudni; ſi njej bu-
džesčh ſo wunóricž nowy młody čłowjek, jeniečžy wobjimany wot
wopomnjecžow přeniſcheho žiwjenja. Wó staru towařſchku ſivo-
jeho přeniſcheho žiwjenja nječžiń wſchaf ſebi žaných staroſcžow;
wo uju ſo ja cži poſtarani. A nětfo dha měj ſo rjenje a ſbože
buď tebi mišy towařſch na daſſhim pucžu!“

To prajivschi a ſo pſchecželnivje poſzmějawschi ſtronjesche wobaj staraj čłowjekaj a ſkocži na fonja. Sa wokomif běſche ſo ſe ſwojim małym pſchewodníkom mindla, pſchewodžana wot cžrjódly piſčanych lěſknych holbjow, fotrež běchu ſo pſches jeje ſlěborny hłóš wabicž daše, hdvž běſche ſe starymaj čłowjekomaj rěcžala.

* * *

Woſrjedź noz̄y wotzucži ſurij ſi njeměrnego ſpanja, do fo-
trehož běchu jeho tſi krjepki ſi bludnicžzynego bólečka ponurile.
Wón wuſlýſcha ſi daloſta ſynt ſwónežkow a konjaz̄y tupot; bližesche
ſo a ſasta pſched domom. Hn̄dom dopomni pak ſo, ſo běſche
jemu fmótra ſlubila, ſo chze po njeho pſchijecž a ſo chze jeho
k womłodžazej ſtudni dacž dowjescž. Radſcho by drje wón nětſole
w cžopkym ložu ležo wostał, hacž ſo dyrbjesche nětſo ſi nohomaſ
połneju woſoſcžow ſo won podacž do ſymneje naſymſfeje noz̄y,
njepſchewodžanuſ wot ſivojeje ſwérneje wothladowarſi. Wón wu-
hlada miłe ſtare mjeſwoežo pódla ſebje; ſi cžichim pofojom tu
wotpocžowaſche; wón ſebi pſchemyſli, hacž njebý ju traſch tola
wubudžiſ, a hacž njebý ſnadž tola hiſchče ſpýtał, ju na wjeſeſe
puče naręcžecž. Cžicho klapaſche ſo wo durje; ſi prózu a ſtona-
njom ſi borla poſtanwyſchi a ſo ſwobleſawſhi ſchthyňkaſche won
ſi durjemi. Wonka ſtejesche bludnicžzynu mały poſonež pódla lóh-
keho woſyčka, do fotrehož běſche běly mul ſapschehnjeny. Nje-
ſeſepliſiſe ſopasche mul ſemju ſi nohanti a ſwonjesche je ſwónež-
kami. Ani ſłowęčka njeprajiwſchi pomhaſche jemu poſonež na
woſyčku a ſydnwyſchi ſo k njemu na wós, jědžeſchtaj dale do
cžémneje noz̄y uimo džiwinu, na paſtwje khodžazej. Se ſpodzi-
wanjom hlowu poſběhnywſchi, hladachu ſwérjata ſa woſyčkom.

Starý Žurij měl ho řád výchelafím vopraschecí, hacž je
hjſčeže daloko, hacž budže woda ē wukupanju jara ſymna, hacž
pſchi tým žanvich bołoscíow njeſměje. Ule ē ſolebanjom na woſu
a ē roshladowanjom po zuſvich krajinach, vſches ſotrež jědžejſchtaj,
běchu ſo jemu vſchě myſle ſajale. Tak bórſu ſažo ſdrémny a
ſpizy wužlyſcha ſtajnje mulové zunje ſwóncžfi a čičhi ſchum po-
ſběhnjeneho ſchuda.

Jurij hafle wotzucži, hdiž bě wós jaſtał; wurhbova ſebi
wocži a roſhladowaſche ſo. Raúſche ſlónzo wobživětli ſchěroku,
luboſnu dolinu; delka w dole běſchtaj wulfaj hataj, ſ fotrejuž ſo
czerwjené raúſche ſlónzo bliſchežesche. Sa hatomaj ſahachu nahe
a nahle ſkali f njebju, ſ kerfami, w ſymje a ſečze ſelenyimi, ſ myr-
tami a oleandrami. Poſdže naſymu drje hižo běſche a tola kczě-
jochu tam hiſchež mjes kerfami najrijeňſche róže ve wſchěch bar-
bach. Srjedža injes nimi roſdajesche hoborjska ſamjeńtna lawſka
hlova ſivoju ſlamu; ſ njeje žórlesche ſo ſtajnje ſlěbrojta woda
a wuliwaſche ſo do jenicžfeho rěčniſcheža, do hatow. Woda ſo
žórlesche ſe ſynfom, jako bychu tam holežki ſ dala luboſnije ſpěvače,
a ptacžki hwisdaču a cžifotachu w hustých ſchtomach ſ wodu na
pſchemoh. Pſched kóždym hatom běchu dvolhe tſechi na ſtołpach
ſestajane. Běſche drje hiſchež rano jara ſahe a tola mjeřwjeſche
ſo tu hižo ſe ſtarymi mužemi a starymi žonami, fotſiž ſo tu mu-
kodžowachu; něfotſi bědžachu ſo dale ſ ſijom w ruzy, abo tež
ſ ſijomaj pod ramjenjomaj, druhich wožachu na ſtolsach abo tež
na woſycžkach. To běſche ſtonanje wſchudžom a ſdychowanje a
kaſchlowanje, a žaloſcěnje bjes kónza. Tam ſažo ſedžachu a
pſcheribowachu a pſchetolſachu ſebi ſivoje ſtawý; najpišaniſche
draſty běchu tu wiđecž; ſe wſchěch frajow běchu ſtari, najstarschi
ludžo ſem ſjěſdžowali; cžežu ſivojich ſtarých lět chzýchu tu wotbyč.

(Bofraczowanie.)

Wschelake ſ bliska a ſ daloka.

10. a 11. februara mějesche ſo na Budyſſim Frajnoſtaſſim ſeminarje ſčetnije pſchijimanske pruhowanje. Wot 78, fotſiž běchu ſo ſamolwili, móžesche ſo 60 do ſeminara pſchijecž. Cži, fotſiž do präparandy, do pſchihotowansfeje rjadownje khodžachu, ſu ſo wſchitžy pſchiwſali. To je tež wſchitſim starſchim radžicž, ſo ſwojich

szynow najprjedy lěto do teje rjadownie dadža, hdžež najlepše pschihotowanje na seminar namačaja, so je dobra nadžija, so potom pruhowanje wobsteja. Hacžrunjež hacž dotal žaneje powjescze njedostachm, šmū tola w dobrej nadžiji, so je mjes tymi wucžomzami, kotsiž ſu ſo do seminaru pschijeli, tež něſchto Gſerbów, so by tež ſa naſche ſerbske ſchule ſtarane bylo. Tak budže nětko na seminarje w 7 rjadownjach ſo 201 mlodženzow na wucžerske ſastojnſtvo pschihotowacž.

— Saſſki ſejm běſche ſo pſchecžiwo finanznemu ministrej wótrje wuprajił, dokelž dyrbjesche ſa jenicžku želesnizu, ſa fotruž běſche hižo pjenjedy pſchiswolił, hiſcheže 3 milliony hrivnow do- pſchiswolicž, fotrež ſo wot ministerſtwia pſchi prěnint načiſku wudawſow ani woblicžile njeběchu. Duž ſebi ſejm žadaſche, ſo dyrbi ministerſtwo pſchidacž, ſo je to pſchecžiwo ſtatnym ſaſadam, a ſo ſo na tajke waſchnje prawo ſejma podrhywa. Ministerſtrojo paſ to pſchidacž njechachu a dokelž ſejm tež na ſwojim ſtejichcežu ſtejo woſta, ſo zyłe ministerſtwo roſhudži ſe ſlužby ſtupicž. Dokelž paſ ſo ujeſpoſojnoſcž ſejma jenož pſchecžiwo finanznemu ministrej měrjesche, kral do wotſtupjenja wſchitfich ministrov ſwolił njeje, ale je jenož do wotſtupjenja finanznego ministra ſwolił. Gſejm ma ſe ſwojim wustupjenjom ſaſſki lud ſadu ſebje. Pſchetož to ležesche kaž cženina mróczalſka na ludze, ſo ſo pjenježne naležnoſcze naſcheho kraja wobhladniwje dojež njeſarjaduja, dokelž je pſchezo nowych dawſow trjeba. Wěſcze wſchaf ſu tež dothodу w poſledních ſtach hubjeńsche byłe. Nadžijomije ſo nowemu finanznemu ministrej Rügerez poradži ſaſo naſche finanzy do lěpſchich folijow dojefcž.

— 3400 ewangelickich misjonarow a misjonarkow stutfuje w Chinje a Japonii. S nich pschiidze na Chinu 2629. Wot poszlednichich pschislijscha němcseniu ewangelickemu misjonistwu 130.

— W Dobroschezach kćwjeczeńsche póndżelu 10. februara knjeg
wunjeńkar Kunath se kwojej mandželskej šloty kwaß w dobrej
strowości a cžilosci. W bližschim časzu budže tež polsta lět, so
je wježny rychtař. Teho runja je wón dolhe lěta kwojej wšy
jako gmejnssi, zýrfwinssi a schulssi pschedstejiczer klužil.

Sso horjaza lubosc.

Rhudy ſchewz w Indijskej ſluſchesche wo hubjenſtwje pohanow w Indijskej. To jeho hmujeſche, wón ſa nich proſcheſche, a cžim wjazh ſo mōdlesche, cžim bóle to wabjenje čjujeſche, ſam ſt ním hicž. Alle fakt dyrbjaſ wón, rhudy ſchewz, to wuwjeſcž, jaſo čiſcze njewučzeny muž to hiſcheže nawuſuſe, ſchtož běſche ſa to wuſtofe powołanie niſne! Alle wón ſo ujeda wottraſchič. Wón na-
wufny wufuſe, a wufny pſchi ſwojim ſchewzowanju ſchthri rěcze,
nahromadži ſebi potom něſchtó pjenjeſ poſa pſcheczelow, fotſiž ſo
jemu ſmějachu, a pucžowaſche potom ſe žonu a džecžimi do Indi-
ſkeje. Wón pſchiúdže do Bengaliſkeje, nawuſny tamniſche rěcze,
ſkutkowaſche ſa miſionſtwo w duchu a možy a bu po něcžim
profes̄or Sanskritſkich a druhich rěčow na wuſtawje w Seram-
porje, dželkaſche 41 lět ſi wubjernym wuſpěchom, a jaſo wón 72
lět starý w lěcže 1834 wumirje, ſatwostaji wón 4 ſhytow, fotſiž
tež jaſo miſionarojo wulzy ſaſlužbiſe dželachu. Tón něhdyschi
ſchewz je ſławny dr. Korey, ſi fotrehož wuſtawow je 24 bibliſkich
pſcheložkow w indijskich rěčach wukhadžało: Wón ſkutkowaſche pſchi
pſcheloženju noweho testamenta we wjazh hacž 40 rěčach, a běſche
grat Boži pſchi pſlodženju 25 kſchecžijanskich woſadow ſi pohanow.
Tajfe něſchtó móža dary ducha dženja hiſcheže ſkutkowacž, hdzež
ſu wutroby wot Jeſuſoweje luboſcze ſahorjene a wot ſwiateje
horliwoſcze napjelnjene, jemuž ſiwe bycž, fotryž je ſa naſ ſumirje.

Что к воспоминанию.

Wuproschena?

Na swójbyń świdżeń běsche tež wjeſtny farań pscheprōſcheny.
„Ze pschihotowane?“ ſo hōspodań ſwojeje mandželsfeje wopraſcha.

— „Wschitko je hotowe, ty móżesz knjesa fararja sawołacź“, sprózniwa Martha wotmolski. — „Knjes farań ſo pschezo ſa bibliju praſcha; je tež naſcha ſtwójbuſa biblija wuprōſchena?“ — „Sa- wěſcze, to bých pschi ſamym ſabýla, to bý mi mjerſaza wěz býla, hdyn bý knjes farań naſchu bibliju taf ſaprōſchenu do rufow doſtał“, faſtróžena macz rjeſnij.

Šaf steji ſ twojej bibliju, aby čitario?